

AIDAI

„Aidai“ yra dviejų laidų lietuvių kultūrinis ir informacinis leidinys. „Aidų“ žurnalas išcina kas dvi savaitės; „Aidų Dienos Informacija“ — kiekviena diena, išskyrus šventadienius, prieš piet.
„Aidus“ leidžia — Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. Vyr. Redaktorius — Dr. V. Bieliauskas. Dienos informacijos redaktoriai: Jonas Pauperas ir Balys Vyliu-
das. Adresas: München 27, Lamontstr. 21.

D I E N O S . . . I N F O R M A C I J A .
Münchenas Šeštadienis. 1946. III. 16 d. /III metai/ Nr. 62/99/

SOVIETAI TEBEŽYGIUOJA Į IRANĄ

Vašingtonas. JAV Užsienių Reikalų Ministerija gavo informaciją, kuriomis sovietų karinių dalinių pastiprinimai tebeplaukia į Iraną. Sovietų žinių agentūra „Tassas“ pabeigė žinias, kuriomis esą sovietų sustiprinti daliniai žygiuoja į Iraną. Bet ir po šio „Tasso“ pabeigimo JAV Užsienių Reikalų Ministerija gavo informaciją, kurios sako, jog sovietai savo karinius dalinius papildė sunkiaisiais ginklais.

Londonas. Ketvirtadienį Žem. Rūmose Bevinas pareiškė: Savo laiku Stalinas kategoriškai buvo pareiškęs, kad Sovietų Sąjunga Irane neturinti jokių agresyviųjų tikslų. Molotovas taip pat buvo pareiškęs, kad nėra jokių abejojimų, jog sovietų kariuomenė būsianti iš Irano atitraukta numatytu laiku — kovo 2 d. Po to Bevinas pasakė: surku suprasti dabartinę Rusijos politiką Irano atžvilgiu. Britų vyriausybė apgailestautų kiekvieną sprendimą, kuris būtų padarytas rusų kariuomenei esant Irane. Taip pat britų vyriausybė dar nėra nusprendusi savo kariuomenės dalinių grąžinti į Iraną ir vis dar tebelaukia Sovietų atsakymo į pasiūstą notą.

Londonas. Edeno paklaustas Bevinas Žem. Rūmose suteikė tolimosios informacijas apie padėtį Irane. Jis pareiškė: Britų vyriausybė iteikė notą sovietams, reikalaujama atitraukti kariuomenę iš Irano. Dabar Britų vyriausybė svarsto klausimą, ar yra siųstini nauji britų kariuomenės daliniai į Iraną vietoje atitrauktųjų. D. Britanija vis dar laukia atsakymo į notą Irano klausimu.

— Teheranas. Irano karo ministras ketvirtadienį pareiškė, kad Šachas prašysias Saugumo Tarybą svarstyti Irano klausimą kovo 25 d., Naujorke. Ikišiolinės Irano ir Sovietų Sąjungos derybos nedavusios jokių rezultatų. Irano karo ministras sako, kad sovietai vasario mėnesį savo karinius dalinius patrigubinę, o į šiaurę nuo Teherano net keturgubai

padidinę. Dabar sovietų kariuomenė žygiuojanti Turkijos sienos linkui. Irano armija iki paskutinio kraujo lašo ginsianti Teheraną.

Pranešama, kad iki šiol sovietai vis dar neatsakė į JAV ir Britų notas.

Ketvirtadienį Trumanas spaudos atstovams pareiškė, kad jis Irano padėties nelaikęs tokia aliarmuojančia, kaip kai kas linkęs manyti. Vašingtone pranešama, kad kovo 25 dieną sovietų delegacija atvyks į Naujorką dalyvauti Saugumo Tarybos posėdyje.

Ketvirtadienį sovietų „Tassas“ dar kartą dementavo žinias apie sovietų kariuomenės žygius Irane. Tačiau ir po šio dementavimo JAV Užsienių Reikalų Ministerija dar kartą pareiškė, kad gauti pranešimai sako, jog sunkiaisiais ginklais ginkluoti stiprūs kariuomenės daliniai toliau tebežygiuoja į Iraną.

RAUDONOJOJI KARIUOMENĖ NETOLI TURKIJOS-IRAKO SIENOS

Teheranas /AP/. Sovietų kovos daliniai žygiuoja per Iraną pietų rytų kryptimi ir Turkijos-Irako sienos link.

Raudonosios Armijos tankai ir šarvuoti automobiliai įžengė į Jaraj, 20 mylių nuo Teherano.

Patikimos žinios iš Azerbeidžano provincijos sako, kad rusų kavalerijos kolonos įžengė į Iraną ties Astaro, prie Kaspijos jūros.

Daliniai pilnoje kautynių aprangeje įžengė į Maineh, Mahaghen ir Miyandaub miestus, pietiniame Urmijos ežero pakraityje, netoli nuo Turkijos ir Irako sienų.

Kariniai stebėtojai pažymėjo, kad praėjusiais metais Sovietų kariuomenė kasė apkasus, tiesė kelius ir darė didolius manevrus Turkijos-Irano pasienyje.

Politiniai stebėtojai pareiškė

2
kė, kad dabartiniai sovietų žygiai turi tikslą sukelti neramumą ir riaušes Irano sostinėje.

Irano ministras pirmininkas Quavam Es Sultaneh grįžęs iš Maskvos pasakė, kad jokių susitarimų nebuvę padaryta ir jokios derybės nebevykstančios.

"Aš protestavau rašydamas notas Sovietų vyriausybei dėl nusitęsusių sovietų kariuomenės pasilikimo Irane ir tą patį protestą pareiškiau žodžiu Generalisimui Juczapui Stalinui", - pareiškė Sultaneh.

JAV PARLAMENTE PASISAKOMA PRIEŠ UNRRŲ PASALIA SOVIETAMS

Vašingtonas /AP/. Respublikonų atstovas Bartel Jonkman paklausė parlamente, kodėl JAV valstybės numatančios duoti 250.000.000 dolerių sovietams šelpti, kai Rusija pati pardueda 500.000 tonų kviečių Prancūzijai.

Jonkman, parlamente užsienių reikalų komisijos narys, pacitavo paskelbtą žinią, kad Sovietų Sąjunga sutinka parduoti Prancūzijai kviečių. Numatyta Sovietų šelpimą pavadinti faktu, rodančiu JAV valstybių vyriausybės nesugebėjimą tvarkyti maitinimą ir šelpimą reikalingi. Jonkmanas pareiškė, kad ši UNRRAI skirta suma turėtų būti išdalyta tiems, kurie badauja, bet ne tiems, kurie turi kviečių net parduoti.

2000 KOMUNISTŲ JAV UŽIMA AUKŠTAS VIETAS

Vašingtonas /UP/. Tautinės katalikų gervės konferencijos atstovas John F. Cronin pareiškė, kad 2000 komunistų, kurie dirba JAV įstaigose, perduoda Sovietų Sąjungai įvairias slaptas žinias. Komunistų išibrovimas į vyriausybę esąs toks platus, kad jei oficiali kontrolė tai patikrintų, visą kraštą sujaukintų. Komunistai užima svarbias vietas, iš kurių daro įtaką ir į politiką. Cronin norėtų, kad būtų patikrintas valstybės departamentas, kur komunistai ypač aktyvūs esą.

BOLŠEVIKAI PLANUOJA INVAZIJA Į KANADĄ

Toronto /UP/. Ontario gubernatorius George Drew tvirtina, kad rusai jau yra parengę planus invazijai į Kanadą. Jis sako: "Galite būti visiškai tikri, kad sovietų

generalinis štabas jau turįs planus galimam Kanados užėmimui. Galite būti visiškai tikri, kad sovietų generalinio štabo planai numato su aviacijos pagalba staiga įsiveržti į mažai apgyventą sritį paliai Great Bear Lake".

ISPANIJA SPIRIASI PRIEŠ JAV IR ANGLIJĄ

Londonas. Madride radijas JAV, Angliją ir Prancūziją prilygina vokiečių naciams ir rusų bolševikams kurie esą apskrėtę absoliutizmu ir imperializmu. Dėl trijų didžiųjų valstybių susitarimo prieš Ispaniją, Madride radijas sako, kad Ispanija tai atmetusi ir tuo būdu ji ginanti visų tautų politinę nepriklausomybę. Už tai, jei reikės, ispanai sutiksia ir mirti.

NAUJA JAV VALSTYBIŲ INFORMACIJŲ AGENTURA IESKO BUDŲ PRASISĖVERBTI PRO SOVIETŲ GELEŽINĘ UŽDANGĄ

Los Angeles /UP/. JAV valstybės ieško kai kurių skylių sovietų geležinėje uždangoje, - pareiškė Valstybės sekretoriaus pavaduotojas William Benton.

"Mes numatome pasiųsti penkis informacijos tarnautojus į mūsų atstovybę Maskvoje", - pasakė Benton. Jis nurodė, kad JAV valstybės kasdien teikia informaciją santraukas 209 aukščiausiams oficialiems asmenims Maskvoje. Jis pridėjo, kad žurnalas "Amerika", išverčiamas rusiškai ir 10.000 egzempliorių siunčiama valdinėms rusų įstaigoms po 83 centus už 1 egz., bet juodojo rinkoje parduodamas po 100 dolerių Benton pasakė: "Mes kaip tik dabą pasiuntėme du asmenis į Europą iš tirti trumpų bangų siųstuvo statybos sąlygoms, kuris teiktų informaciją rusų kalba. Manoma, kad Rusijoje esama apie 75.000 trumpų bangų radijo imtuvų. Mes manome, kad trumpų bangų radijo programa yra geriausia priemonė skleisti Amerikos informacijoms tiesiai iš Amerikos šalinį rusų gyventojams".

Bentonas pabrėžė reikalingą duoti ir kitoms tautoms, ne tik jų valdyjams, supratimą apie JAV valstybes.

JAV KOVOS LAIVAS "MISSOURI" PASIUNTINTO KUNĄ Į TURKIJĄ

Vašingtonas /AP/. Kovos laivas "Missouri" išvyks iš Naujorko kov 21 d. ir parves buvusio Turkijos

siuntinio JAV valstybės Mehmet Ertegün kūną į Istanbulą, kur jis atplauks balandžio 5 d.

JAV valstybių laivyno atstovas pareiškė, kad „Missouri“ nedalyvausias Britų laivyno manevruose, kurie numatyti Viduržemio jūroje.

MUKDENE SUKONCENTRUOTA 50.000 RAUDONŲJŲ KINIEČIŲ

Pekinas /UP/. Aštrios kovos Mukdene kilo tarp 50.000 kiniečių komunistų karių, sukoncentrų apgriautoje pramonės centre pakraščiuose ir mažesnių nacionalistų kariuomenės dalinių, kurie laukia pastiprinimo.

Gauta žinių, kad 40.000 papildomų komunistų karių žygiuoja Mukdeno kryptimi.

Centrinė žinių Agentūra praneša iš Charbino, 315 mylių į šiaurės rytus nuo Mukdeno, kad daugiau kaip 10.000 komunistų karių yra sutraukti 15 mylių už miesto, kurie pasiruošę įžengti į Charbiną kai tik rusai iš jo pasitrauks.

Maža tėra vilties, kad politinis ginčas komunistų su nacionalistais bus išspręstas taikiuoju būdu. Atrodo, kad jų tarpe vėl prasidės sunkios kovos. Nacionalistų karininkų nuomone, jų karių tinkamų kovai, skaičius pietų Mandžurijoje siekias 120.000. Vakarinėje Mandžurijos dalyje tebuvo tik 15.000, kad rusai pradėjo trauktis, bet iš aplinkinių sričių paprašyta atsiųsti pastiprinimų.

Centrinės Agentūros žinia iš Chinghau sako, kad 3.000 komunistų užpuolė Chiengchang, Jeholo provincijoje, ir paėmė vieną priemiesčio tvirtovę. Pranešama apie komunistų kariuomenės įžengimą ir į kitas Jeholo provincijos vietas.

Apie Mukdeną sukoncentrų raudonųjų kariuomenei vadovauja generolas Chuteh. To kariuomenės judėjimą buvo galima stebėti iš Mukdeno centro.

Gen. Peng Pih Seng, kuris vasario mėnesio gale pareiškė, kad jo kariuomenė pasiruošusi grąžtis su komunistais, jeigu jie pabandys įžeisti mūsų autoritetą, vadovauja nacionalistų kariuomenei Mukdene. Savo žinioje Gen. Peng turi didelių skaičių amerikiečių apmokyty karių, kurie beveik ištisai yra apmokyti amerikietiška apranga ir ginklais.

Iš Čankaišeko štabo Mandžurijoje gaunamos informacijos sako, kad išsikraustydami iš Mukdeno ru-

sai paliksia didelius būrius geležinkelio apsaugos karių, kurie saugosią susisiekimą ir transportą į Daireną bei Port Artūrą.

TRUMPOS ŽINIOS

Londonas. Neseniai Britų karo ministras kalbėjo apie Britų armiją. Jis mano, kad Britų aktyviają armiją turėtų sudaryti 1.400.000 vyrų. Iki šių metų pabaigos armija busianti sumažinta 650.000 vyrų, jeigu karinė padėtis iki to laiko pasiliks nepakitėjusi. Šiuo metu negalima priimti šiuo klausimu jokių nutarimų, nes nežinoma, kiek laiko teks laikyti okupacines armijas Vokietijoje, Austrijoje ir apsauginę kariuomenę Indijoje. Be to, armijos kiekis priklausys ir nuo apsiginamųjų ginklų.

- Praga. Čekoslovakijos ministras pirmininkas Pierlingėris šiuo metu veda pasitarimus su rusų generolu Kalchenko dėl atitraukimo rusų kariuomenės iš Čekoslovakijos.

- Roma. Italijos ministrų taryba pranešė, kad parlamentiniai rinkimai įvyks liepos 6 dieną.

- Atėnai. Ryšium su įvykstaiais rinkimais, Graikijos ministras pirmininkas uždraudė susirinkimus ir mitingus.

- Ženeva. Čia demonstravo 2000 asmenų, reikalaudami nutraukti santykius su Franco Ispanija.

- Londonas. Bevinas priėmė Darbo Partijos delegaciją, kuri reikalavo Graikijos rinkimus atidėti.

- Jeruzalė. Jeruzalės universiteto rektorius Dr. Magnus Britų-Amerikiečių Palestinos Komisijai pasiūlė įsteigti dvilypę Palestinos valstybę, kurioje arabai ir žydai turėtų lygias teises.

- Atėnai. D. Britanija, JAV ir Prancūzija į Graikiją pasiuntė 1000 stebėtojų, kurie prižiūrės parlamento rinkimus: 2,5 mil. graikų serga maliarija, o 400.000 tuberkulioze.

- Berlynas. Amerikiečių Berlyno zonos karinės valdžios viršininkas pulk. Howley neseniai

pareiškė, kad pasitvirtinę savaitėmis vadovaujantieji komunistai per masinius mitingus pasisakė prieš vakarinių sąjungininkų politiką okupuotoje Vokietijoje, šiuo metu tie komunistai bus ištardyti.

- Berlynas. Lenkų laivas „Kielce“, kuris gabeno sprogstamąją medžiagą, po susidūrimo nuskendo Lamanšo sasiauryje.

- Vašingtonas. JAV prekybos ministras pasisakė, kad D. Britanijai reikėtų skirti 1.100.000.000 dolerių paskola.

- Götterbergas. Vietiniai darbininkai atsisakė iškrauti iš Ispanijos atplaukusius laivus ir juos pakrauti. Jie reikalauja pašalinti Franco režimą.

- Vašingtonas. 1929-1933 metais buvęs JAV prezidentas Hooверis netrukus atvyks į Europą ištirti maitinimo padėties ir suorganizuoti pagalbos priemonėmis. Hooверis jau po pirmojo pasaulinio karo labai sėkmingai buvo suorganizavęs pagalbos teikimą nukentėjusiems kraštams. Kviečių trūkumas sudaro 7 mil. tonų. Hooверis norėtų taukų būdu pusę to kviečių kiekio išlyginti.

- Dachau. Kovo 29 d. Dachau prasidės buv. Mauthauseno konc. stovyklos tarnautojų byla. Į teismą patraukta 60 asmenų.

- Holivudas. Prieš 3 mėnesius čia gimė vaikas, kuris vos vieną svarą tesvėrė. Dabar jau šis vaikas sveria beveik 4 svarus.

- Maskva. „Pravda“ kritikuoja trijų valstybių pareiškimą Franco Ispanijos klausimu, „Pravda“ šį pareiškimą laiko nepatenkinamu. Prieš Franco esą reikėtų griebtis atštresnių priemonių.

- Beirutas. Britų ir prancūzų generalinių štabų atstovai susitarė savo karines pajėgas atitraukti iš Sirijos ir Libano pradėdami kovo 1 d. ir baigiant balandžio 30 d. Prancūzai vis dėlto norėtų savo kariuomenę Sirijoje palikti dar vienerius metus. Sirijos atstovai SPC pasisakė prieš tai ir reikalauja, kad prancūzai savo kariuomenę atitrauktų vieno metu su britais.

- Rupertas. Ketvirtadienį teismas pradėjo nagrinėti buv. feldwebelio Harlo Anbergerio bylą. Anbergeris kaltinamas įsakęs

4 britų lakūnus, kurie pateko į nelaisvę, pakelyje nužudyti. Tie 4 lakūnai tuo būdu ir buvo nužudyti.

- Viena. Austrijos vyriausybė šiuo metu svarsto rusų okupacinės armijos reikalavimą perleisti 200 austrų ūkių, kuriose Raudonoji Armija galėtų išsiauginti daržovių. Kaip žinoma, neseniai Raudonoji Armija buvo pareikalavusi 34.000 ha žemės. Šį reikalavimą Austrijos vyriausybė atmetė.

- Vašingtonas. JAV Užsienių Reikalų Ministerija Prancūzijos vyriausybei pasiuntė naują nota Franco Ispanijos klausimu.

- Otava. Kanados ministras pirmininkas Mackenzie Kingas pareiškė, kad netrukus špionažo aferos klausimas bus išsvarstomas parlamente.

Naujorkas. Per finansinius pasitarimus vienas finansų patarėjas pasiūlė D. Britanijai dovanoti 1.250.000.000 dolerių sumą.

- Londonas. Lenkų armijos vadas Anders andradienį atvyko į Londoną. Jis su Britų vyriausybe aptars lenkų armijos klausimą.

- Londonas. Feldmaršalas Montgomerys britų kariams uždraudė pirkti maisto gaminius iš vokiečių civilinių gyventojų.

- Vašingtonas. Septyni kraštai paprašė UNRRA daugiau teikti maisto gaminių. Tų kraštų tarpe yra Kinija ir Gudija.

- Atėnai. Kairiosios Graikijos partijos pasiuntė telegramas D. Britanijos, JAV, Prancūzijos ir Sovietų vyriausybėms, prašydamos ribkimus Graikijoje atidėti vėlesniam laikui, priimti opozicijos atstovus į vyriausybę ir išvalyti daugumą tarnybą nuo kolaborantų.

MARGASIS MŪŠŲ GYVENIMAS

- Lietuvių Tremtinių Muncheno Apylinkės patalpose, Lamont str. 21, kovo 17 d. 15 val. šaukiamas Muncheno lietuvių studentų informacinis susirinkimas.

Visus studentus ir besidominčius akademinių gyvenimų kviečia dalyvauti.

Zon. Stud. Atstovybė.

- Prieš išvykstant mūsų sportininkų rinkinei į Šveicariją, š. m. balandžio mėn. 6-7 d. d. ruošiamos Dillingene krepšinis, tinklinis ir stalo teniso varžybos.